

زهرا زاهدی نیایکی

می باشد که با توجه به پیشرفتهای نوین این گونه از افراد تحت نظر سرپرستی به مراکز معرفی و سپرده شوند که علاوه بر نگهداری ، امکان آموزش و نیز کار و تفریح برای آنان فراهم گردد . اولی تر آن است که وظیفه دادستان فراتر از نظارت خود بر یک زندگی بمنظور فقط زنده بودن و اداره اموال آنان باشد و به تجربه احساس می شود که از لحاظ قانونی نیز دادستان باید در جایگاهی باشد که چنانچه ضرورت داشته باشد بتواند خانواده را ملزم به سپردن معلول ذهنی و روانی به مراکز خاص جهت بهینه سازی زندگی و آموزش و تحصیل نمود .

■ در سمت معاونت قضایی تا کنون اقداماتی انجام داده اید؟

در این مدت در این دادسرا توجه ویژه ای به امر آموزش شده است و در اکثر موارد همکاران در نشست ها و همایش های علمی شرکت داشته اند که توسط مراکز نظیر بهزیستی - آموزش و پرورش و مرکز نگهداری از معلولین ذهنی و جسمی برگزار شده است و بطور مداوم هم با اینگونه مراکز در ارتباط بوده و جهت رفع مشکلات آنان هماهنگی لازم انجام شده است .

■ در چه مواردی بررسی کارشناسی بصورت رایگان انجام می پذیرد؟

در مواردی که قیّم از پرداخت هزینه ها ابراز عجز نماید و یا فاقد هرگونه در آمد باشد موارد کارشناسی بصورت رایگان صورت می پذیرد .

■ قیّم اتفاقی چگونه تعیین می شود؟

نصب قیّم اتفاقی به استناد ماده ۷۲ قانون آیین دادرسی کیفری با دادگاه می باشد .

■ چه موارد ویژه ای از سوی سرپرست دادسرا به شما ارجاع می شود؟

- رسیدگی به شکایات ارباب رجوع از شعب و مذاکره با دادیاران بمنظور تسریع در رسیدگی و انجام مشاوره با آنان در جهت مساعدت به مراجعین .

- انجام پاره ای مذاکرات با دادگاههای مستقر در سرپرستی در صورت حدوث اختلاف بین شعب دادگاهها .

- تنظیم گزارش و رسیدگی به شکایات مردمی که به مسئولین محترم قضایی مربوط می شود .

■ در روند خدمت رسانی موجود در این سمت با چه مشکلاتی مواجه هستید؟

آنچه که مردم عرفاً از سرپرستی انتظار دارند با توجه به قانون قابل تامین نیست . همین امر در پاسخگویی مشکلاتی را ایجاد می نماید . صرف نام سرپرستی موجب افزایش توقع مردم است و از این دادسرا توقع دارند کلیه مسائل آنان حتی آن بخش که در صلاحیت دیگر مراجع است در سرپرستی حل و فصل شود و آنچه در عرف از این دادسرا توقع دارند با آنچه که قانون مشخص نموده است همواره موجب عدم رضایت مراجع کنندگان و ایجاد بحثهای بیهوده و اتلاف وقت می شود و بنظر می رسد ایجاد کلینیک قضایی که پاسخگویی ابهامات باشد ضروری است .

و همفکری به قیّم ، انجام بخشی از امور مالی ، تهیه گزارش از پرونده ها و رسیدگی به شکایات مردم ، هماهنگی بین شعب سرپرستی و دادگاههای این دادسرا که با توجه به تصریح قانون امور حسبی که بخش عمده ای از امور با پیشنهاد اداره سرپرستی به دادگاه ارسال و اتخاذ تصمیم می شود . این بدان معنا است که برای اتخاذ تصمیم باید همکاری میان شعب سرپرستی و دادگاه بصورت مستمر ادامه می یابد .

■ پیشنهاد و راهکارهای علمی و عملی خود را بیان نمایید ؟

ابتدا باید به این نکته اشاره نمایم که اصلاح قوانین با توجه به نیاز فعلی جامعه از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است . بنظر می رسد با توجه به تغییرات بافت فرهنگی و اجتماعی جامعه که بسیاری از روابط خانوادگی و احساس مسئولیت های انسانی و اجتماعی نیز دستخوش تغییرات شده است ؛ این ضرورت باز نگری مجدد ، توسعه و اصلاح قوانین را بیش از پیش می طلبد . مخصوصاً آن قسمت که ارتباط مستقیم به نحوه نگهداری از صغار و مجانین و یا حتی اموال آنان دارد . به تجربه ثابت شده است که بر خلاف گذشته جهت اعمال نظارت صحیح دادستان بر حسن اداره امور محجورین و نحوه نگهداری از آنان و اموال نشان حتماً باید راهی ایجاد نمود که سرپرستی در محل زندگی و تحصیل آنان حضور مستقیم و فعال داشته و یا با توسعه دوایر نظارتی از جمله مدد کاری و نیز مراکز و مؤسسات نگهداری از فرزندان ، بعنوان سرپرست امکانی فراهم شود تا آن تعداد صغار که دارای اموال هستند ولی به جهت موانع و مشکلات الزاماً و یا موقتاً باید از محیطی که سلامت جسمی و روانی وی را تهدید می کند از آن دور و در محیطی امن نگهداری و تحصیل نمایند . و یا حتی با پرداخت هزینه از محل دارایی خود در مراکز ی که توسط بهزیستی و تحت نظارت دادگستری است سرپرستی شوند .

پیشنهاد دیگر در مورد مجانین و معلولین ذهنی

◀ زهرا زاهدی نیایکی - معاون رئیس کل دادگستری کل استان تهران

اصلاح قوانین با توجه به نیاز فعلی جامعه

نامبرده کارشناس حقوق قضایی و دارای بیست و هفت سال سابقه فعالیت قضایی می باشد . وی خدمات قضایی خود را در سمت های ذیل سپری نموده است :

دادیار تحقیق ، دادیار اظهار نظر ، دادیار سرپرستی ، کارشناس قضایی ، مشاور دادگاه مدنی خاص ، معاون مجتمع قضایی . معاون ریاست کل دادگستری استان تهران و در حال حاضر از بهمن ماه ۱۳۶۷ با حفظ سمت مامور به خدمت در دادسرای ویژه سرپرستی به ایفاء وظایف می پردازد .

■ مراجعین شما به چند دسته تقسیم می شوند ؟

عمده مراجعین ما خانمها هستند که به منظور تعیین سرپرست برای فرزندان خود مراجعه می نمایند . بخشی نیز جهت نصب قیّم بر مجانین و بخشی دیگر نیز جهت نصب امین بر صغار و اموال غائب و موارد دیگر نیز در خصوص اموال بلاصاحب و بلا وارث . غالب مراجعین این دادسرا را تشکیل می دهند .

■ چه اموری در این حوزه قضایی بر عهده جنابعالی است ؟

انجام کلیه تحقیقات مقدماتی و ارجاع به ضابطین دادگستری و نیز معرفی بیماران و معلولین جسمی و روانی به پزشکی قانونی جهت انجام معاینات روانی و متعاقباً به دادگاه جهت صدور حکم حجر و تعیین کارشناس جهت ارزیابی اموال منقول و غیر منقول ، سهام و تعیین نماینده جهت حضور در محاکم بمنظور دفاع از حقوق محجورین - غائبین - صغار - اموال بلا وارث و همچنین معرفی نماینده در معیت قیّم به مراجع ذیربط در صورت نیاز و بمنظور مشاوره